

ضرورت نهضت ترجمه در عرصه ادبیات انقلاب اسلامی

احمد صبریان

دفاع مقدس به دلیل این که فاقد نگاه بومی نگرانه به زمان مقصد بوده نتوانسته است به موفقیت‌های لازم دست یابد. از این رو ضروری به نظر می‌رسد شورایی برای ترجمه و انتقال ادبیات انقلاب و دفاع مقدس با حضور مترجمان، نویسندگان، کارشناسان و صاحب نظران این عرصه تشکیل شود تا بتوان در زمینه استفاده از قابلیت‌های ادبیات دفاع مقدس در آن سوی مرزها بهره برد. بی تردید بسیاری از نخبگان، اندیشمندان و حتی سیاستمداران جهان می‌کوشند تا ادبیات، دین، دغدغه‌ها، ارزش‌ها، تاریخ و تمدن خود را از طریق ترجمه به خارج از مرزها معرفی کنند. این موضوع نیز می‌بایست در کشور مأمور توجه مسئولان و دست‌اندرکاران قرار گیرد. خوشبختانه، همنمودهای مقام معظم رهبری و توجه برخی از فعالان دلسوز، راه را برای ترجمه آثار ادبیات انقلاب و دفاع مقدس باز کرد. اما با توجه به اهمیت معنوی و تاریخی انقلاب و دفاع مقدس در زمینه ترجمه هنوز جای کار بیشتری وجود دارد. متأسفانه فعالان عرصه نشر نیز تلاش خود را برای نشر و ترجمه کیفی این گونه آثار معطوف نکرده‌اند. معرفی نشدن مطلوب ادبیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس در عرصه‌های جهانی از نظر برخی کارشناسان، به این دلیل است که عمده آثار منتشر شده در این حوزه بیش از آن که داستانی باشد، مستندنگاری‌ها و خاطره‌نویسی‌ها است. مادر حوزه ادبیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با فقدان محتوا و بهره‌ر هستیم و دستیابی به آن نیازمند یک عزم جدی و همه‌جانبه است. علاوه بر ترجمه این آثار باید به موارد دیگری از جمله داشتن یک سامانه بین‌المللی در عرصه ادبیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس نیز توجه داشت که بی‌شک از اهمیت به سزایی برخوردار است. ترجمه شعر انقلاب و دفاع مقدس به سایر زبان‌ها همواره میدان بحث و نظر بوده است و مسئولان معتقدند این گونه ادبی را باید جهانی کرد زیرا ظرفیت عظیم و ارزشمند این شعر تابدان حد است که باید با مردم جهان در آن سهیم شویم. اما متأسفانه تا به حال در این عرصه فعالیت چندانی، چشمگیر و خاصی انجام نشده و در حد شعار باقی مانده است. این در حالی است که با توجه به آثار برجسته‌ای که

رهبر معظم انقلاب اسلامی، در دیدار دست‌اندرکاران دفاتر ادبیات و هنر مقاومت و ادبیات انقلاب اسلامی حوزه هنری (۱۳۹۲/۲/۲۳) این نکات مهم را یادآور شدند: «برنامه ریزی برای انتشار آثار مکتوب خوب تولید شده در قالب سایر محصولات هنری»، «توزیع فراگیر و روشمند محصولات تولید شده»، «لزوم ترجمه آثار فاخر ادبیات مقاومت و انقلاب به زبان‌های خارجی»، «وارد کردن ادبیات مقاومت و انقلاب به فضاهای دانشگاهی»، «ضرورت تجلیل از آثار با ارزش و عناصر برجسته فعال در حوزه ادبیات مقاومت و انقلاب اسلامی» و «توجه به ترجمه آثار فرهنگی و هنری حوزه ادبیات دفاع مقدس».

ایشان همچنین در دیداری که در مردادماه سال ۱۳۷۲ با رایزن‌های فرهنگی کشورمان در خارج از کشور داشتند، از توزیع کتاب‌های با ارزش و مفید به زبان‌های مختلف در خارج از کشور به عنوان یک کار فرهنگی لازم و ضروری نام بردند و بر اهمیت استفاده از مترجمان زبردست برای ترجمه صحیح و دقیق کتاب‌های مورد نظر تأکید کردند.

■ در ترجمه آثار ادبیات انقلاب و دفاع مقدس کارآمدی لازم را نداشته‌ایم

شاعران انقلاب و دفاع مقدس در جهان چندان شناخته شده نیستند و در زمینه ترجمه آثار مربوط به حوزه کارآمدی لازم را نداشته‌ایم. جهان‌تصور از ادبیات امروز ایران ندارد و با نویسندگان و شاعران ادبیات انقلاب و دفاع مقدس آشنا نیست. زیرا مادر این سال‌ها برای معرفی این گونه ادبی به کشورهای جهان تلاش چندانی نکرده‌ایم. به همین سبب در این عرصه نیازمند نوعی نهضت ترجمه برای انتقال فرهنگ انقلاب اسلامی، دفاع مقدس، مقاومت و پایداری هستیم. بایسته است آثار فاخر و ارزشمند در این حوزه را که قابلیت ترجمه به زبان‌های عربی، انگلیسی و... دارند شناسایی و برای ترجمه آنها اقدام کنیم. البته فقط ترجمه این آثار نباید مدنظر قرار گیرد بلکه ترجمه به همراه نظارت جامع برای توزیع و تأثیرگذاری آن اهمیت بیشتری دارد. طی سال‌های اخیر نهضت ترجمه آثار ادبیات انقلاب اسلامی و